

SU

UNIQUM

KAZAKHSTAN YOUTH MAGAZINE

№17 (63)
НОЯБРЬ | ДЕКАБРЬ

Лига Волонтеров при Satbayev University - Отделение ОФ «Лига Волонтеров» университета – организация единомышленников, объединенных желанием помогать и делать этот мир чуточку добрее.

В Satbayev University общество принимает участие в социально значимых кампаниях: распространяет информацию о социальных проблемах, проводит общественные акции, организует семинары и мастер-классы, а также иницируют молодежные проекты и мероприятия для развития движения волонтерства.

@league_volunteers

KAZAKHSTAN YOUTH MAGAZINE

UNIQUM^{SU}

ДОРОГОЙ СТУДЕНТ!

**ДЕЛАЙ В НОВОМ ГОДУ ВСЕ,
ЧТОБЫ СЕБЕ ПОНРАВИТЬСЯ.**

*С наилучшими пожеланиями команда
студенческого медиа центра*

НАД НОМЕРОМ РАБОТАЛИ:

Редактор казахского языка | Айман СУЛЕЙМЕНОВА

Редактор русского языка | Ляззат СЕРАЛИНА

Журналист | Мерей КОСЫН

Дизайн и верстка | Берик СУХАНОВ

Фотографы | Елена ПАПЭ | Дамир ТАИРОВ

Печатное издание **UNIQUM**™ зарегистрировано в Министерстве культуры и информации Республики Казахстан. Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания №17030-Ж от 10.04.2018 г. Дата и номер первичной постановки на учет №13494-Ж, 02.04.2013 г.

Выпуск №17 (63) ноябрь – декабрь 2020 г. Отпечатано в типографии НАО «КазНИТУ им. К.И.Сатпаева».

Тираж 1200 экз. Распространяется бесплатно.

Адрес редакции: Республика Казахстан, г.Алматы, ул. Сатпаева, 22,

ГУК, каб. №616, тел: (727) 292 43 06

SU NATION

6
ДОСМУХАМЕД КІШІБЕКОВ 95 ЖАСТА!

7
КАЗНТУ ИМЕНИ К.И. САТПАЕВА В
60-Х ГОДАХ

11
ФИЛОСОФ, ҒАЛЫМ
ДОСМУХАМЕД КІШІБЕКҰЛЫНЫҢ
ТУҒАНЫНА 95 ЖЫЛ!

22
«ЖАЙНА, ЖАСТЫҚ!–2020»

SU HISTORY

24
ДОСТОЙНЫМ ПРОДОЛЖАТЕЛЯМ
ДЕЛА САТПАЕВА ПОСВЯЩАЕТСЯ

LISTEN UP!

30
ДЕПУТАТТЫҚҚА ҮМІТКЕР ТҮЛЕК

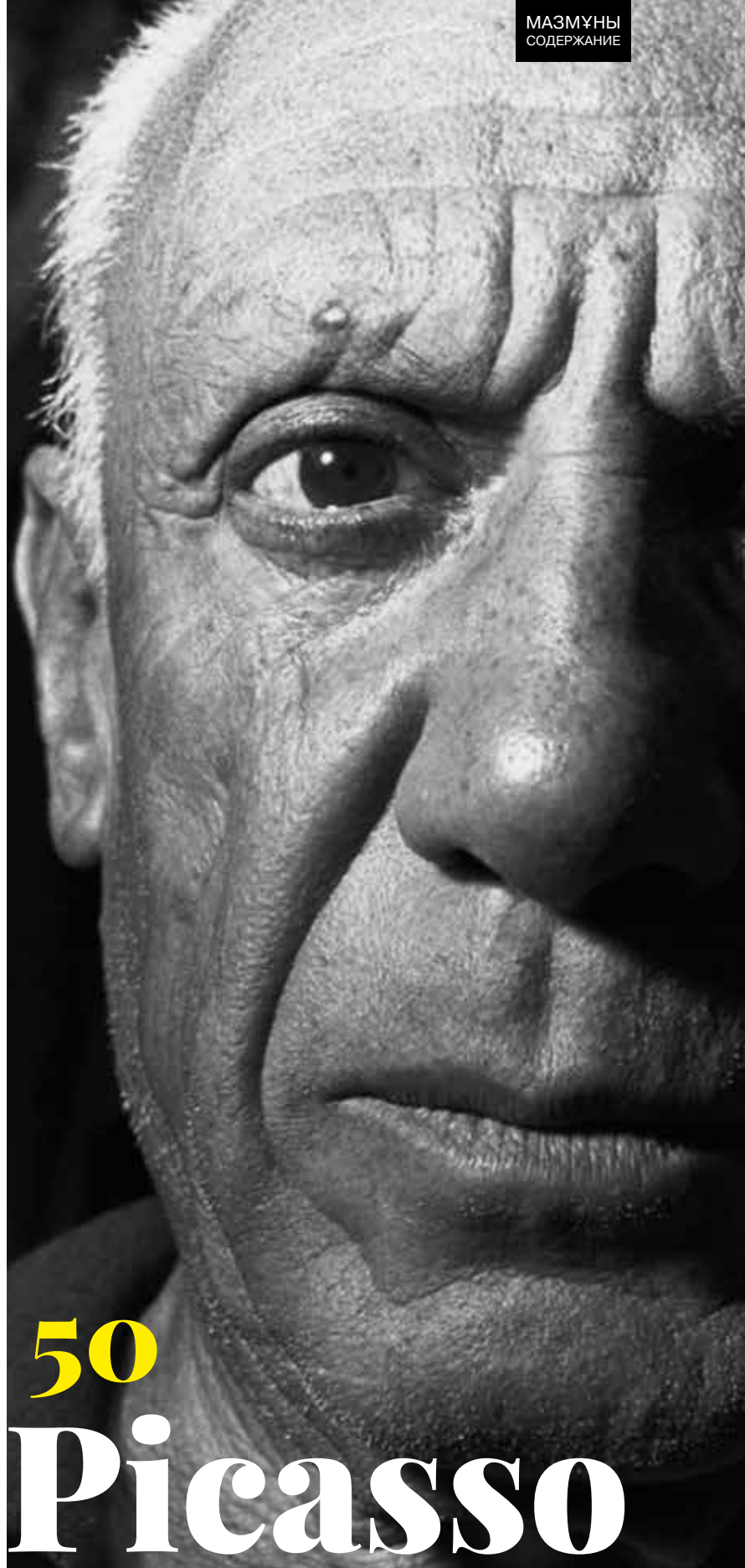
ALL EYES ON ME

40
ЛИДЕРЛІК ПЕН ӨНЕРДІ ҰШТАСТЫРҒАН:
ЖАСТАР ІСІ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТТІҢ
ЖАҢА ТӨРАғасы

44
ДОМБЫРАММЕН ТАҒЫ ДА БИІК
БЕЛЕСТЕРДІ БАҒЫНДЫРСАМ ДЕЙМІН

ART&FACT

46
10 ВОЛШЕБНЫХ НОВОГОДНИХ
ФИЛЬМОВ ДЛЯ ВСЕЙ СЕМЬИ

50

Pablo Picasso

*Досмұхамед
Кішібеков*

*95
жаста!*

Ірі тұлға, ғұлама ғалым, ұлағатты ұстаз, парасатты профессор, ардақты академик, қаламы жүйрік идеолог Досмұхамед Кішібекұлы биыл 95 жасқа толып отыр.

Досмұхамед Кішібеков 1925 жылы 15 желтоқсанда Қызылорда облысы, Шиелі ауданында дүниеге келген.

Бүгінде Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ-да еңбек еткеніне де 56 жыл толыпты. Елу жылдан астам уақыт бір орында тапжылмай еңбек етіп, шәкірт тәрбиелеумен айналысып келе жатқан ұлағатты ұстаздың өмірі мен еңбек жолы талай ұрпаққа үлгі-өнеге боларлық. Философия кафедрасын 32 жыл бойы үздіксіз, жемісті түрде басқарды. Ол – ұзақ ғұмырында қаламы қолынан түспеген, еңбекқор, өзіне биік талап қойғыш, әр ісіне үлкен жауапкершілікпен қарайтын ғалым.

Тынымсыз ізденген шығармашылық еңбек қалай да жемісін беретіні сөзсіз. Қазақ КСР Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі (1972), Қазақстан

Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі (2003), Қазақ КСР Жоғары мектебінің еңбек сіңірген қызметкері (1974). «Халықтар достығы» (1985), «Құрмет» (2011) ордендерінің, «Академик С.И.Вавилов» және «Ы.Алтынсарин атындағы» медальдардың иегері.

2018 жылдан бері Сәтбаев университетінің Тарихи мұралар орталығының бас кеңесшісі болып қызмет атқарды. Ұлағатты ұстаз, ғұлама ғалым Досмұхамед Кішібекұлына мерейтой қарсаңында ұжым атынан мықты денсаулық, қажымас қайрат, отбасына бақ-береке, шығармашылық табыс тілейміз!

*Тарихи мұралар орталығының басшысы
Шынар Окашева*

*Тарихи мұралар орталығының маманы
Қынагүл Илесова*

Д. Кшибеков

Академик НАН РК, Главный консультант Центра исторического наследия ДСВ

КАЗНТУ ИМЕНИ К.И. САТПАЕВА В 60-х годах

Мне 95 лет. Пятьдесят шесть лет из них работаю в университете им. К.И. Сатпаева. Это больше чем половина всей моей жизни. Тридцать два года заведовал кафедрой философии. Здесь я стал доктором философских наук, профессором, член-корреспондентом, академиком АН Казахстана. Верховный Совет Казахской ССР присвоил мне почетное звание «Заслуженный работник высшей школы». Награжден орденами «Дружба народов», «Құрмет», медалями. В том числе орденами за победу над Германией в Великой Отечественной войне 1941-1945 годов. Кроме преподавательской и научной работы, занимался лекционно-пропагандистской деятельностью как внутри страны (СССР), так и в зарубежных странах: Турции, Египте, Алжире, Италии, Франции, США, Японии.

В университете был членом Партийного комитета (Партком), редактором многотираж-

ной газеты «За инженерные кадры». В 1969-1970 годах коммунисты избрали меня секретарем Парткома университета на правах общественной работы. Чтобы обсудить план работы Парткома собрал членов Парткома, Ректората. На совещании возникли два неотложных вопроса... Первое – создать университетский городок в квадрате улиц Сатпаева, Байтурсынова, Сейфуллина и Тимирязева. Для этого улицу Сейфуллина надо было протянуть от Абая до Тимирязева, убрать некоторые одноэтажные дома на линии. Тем более, на углу Тимирязева и Байтурсынова стоял военный учебный корпус нашего университета. Квадрат был почти готов к началу строительства. Но жаль, наша идея по ряду причин осталась нереализованной.

Другой вопрос – это создание «Единого перспективного плана Политико-воспитательной работы на весь период обучения». Согласно плану была поставлена задача – из курса в курс усложнять содержание воспитательной работы. Например, на первом курсе –

“ Прошло столько времени, но музыка
«Досмукастана» звучит по сей день.
«Досмукасан» открыл творческий потенциал
молодежи. Не это ли главное. ”

ознакомительная работа, профессора рассказывают о значении выбранной студентами специальности, важности ее в условиях научно-технического прогресса с приглашением ведущих руководителей, ученых. На втором курсе – работа различных кружков: научных, культурных по желанию и призванию студентов. На третьем курсе – участие студентов на различных мероприятиях. На четвертом курсе – встречи с учеными, деятелями культуры. Опережая планы работы, хочу сказать, что согласно плану в институте выступали: оркестр Нургисы Тлендиева, Сабит Муканов с группой известных писателей, поэтов, дважды Герой Советского Союза Талгат Бигельдинов, писатель Ильяс Есенберлин, как питомец Университета, маршал Артиллерий СССР (фамилию запомнил), видные деятели культуры.

Таким образом, «Единый перспективный план

политико-воспитательной работы на весь период обучения» оказался удачным. О нем было сказано на Всесоюзном совещании заведующих кафедрами общественных наук. По инициативе парткома в составлении плана участвовали М.Г. Мильграм, М.Е. Медведев, Х.Р. Казыханов, У.А. Джолдасбеков, деканы горного и строительного факультета.

Далее 60-е годы были годами первого технического ВУЗа Республики Казахстан.

Это был период развала колониальной системы. Многие страны Азии и Африки остались без своих специалистов. По решению ООН было поручено помочь кадрами развивающимся странам. Партком и Ректорат университета активно включились в этот процесс. Своих лучших профессоров направили для работы в страны Азии и Африки. И эта задача была ими выполнена с честью. Кроме того, в связи с осложнением обстановки на Кубе к нам, в университет прибыла большая группа студентов для обучения. И эта

задача была выполнена с честью. И в связи со вступлением университета в международные связи работа парткома и ректората разгорелась сильнее и ярче. Хочу рассказать еще об одном факте. В те годы учеба в университетах начиналась с 1 октября. В сентябре студенты направлялись на сельхозработу на целину.

Однажды в первых числах октября зашел ко мне в Партком студент факультета АиВТ Шарип Омаров. Он просил помощи в приобретении музыкальных инструментов, которые выпускаются в Чехословакии, стоимостью 20 тысяч долларов. Ему об этом рассказали московские студенты, когда вечерами наши студенты давали концерты... Послушав просьбу студентов, как секретарь парткома, сказал ему: «Дай подумать, потом дам ответ», но тут же пришел к ректору Омарову А.К. Там сидел у него в кабинете Генеральный директор Текелийского Горнообогатительного комбината Ибрагим Едилбаев. Прервав их разговор, сказал А.К. Омарову о просьбе студента и о стоимости инструментов. А.К. Омаров сразу ответил мне: «Откуда у меня доллары. Мы не можем в этом помочь. Пусть студенты играют на народных инструментах».

Вмешался в разговор Едилбаев И. и сказал: «Могу Вам выделить 20 тысяч долларов США в обмен на 20 тысяч рублей (курс был почти равный) в качестве спонсора. Я вышел довольным. Через минут 20 ректор позвонил мне: «Знаешь, надо получить согласие Министра Высшего образования СССР В. Елютина, иначе нас обвинит ОБХС». Я говорю: «Хорошо, позвоните в Москву». Ректор мне говорит: «А что, если он откажет. Ты секретарь парткома. Ты позвони ему, он тебе не откажет». Я согласился с ним, попросил телефон и тут же, набрав номер телефона Елютина, представился и рассказал о просьбе студента об инструментах для ансамбля и их стоимости. В.П. Елютин сказал то же самое. Тогда я сказал ему: «Выручает нас Текелийский комбинат». Министр дал согласие, добавив: «Напиши о чем рассказал и пришли мне». Я тут же составил короткий текст и пошел к ректору за его подписью. Он подписал и тут же отправил текст в Москву. Идея заработала: в конце октября из Чехословакии получили груз с музыкальными инструментами. Жизнь закипела. Возник вопрос: «Как хранить инструменты. Кто будет

руководить оркестром». На парткоме решили этот вопрос, поручая это Т.О. Салибаеву. Рассмотрели первый вопрос о названии студенческого музыкально-инструментального ансамбля. Сами участники решили назвать его «Досмукасан». Сперва я возражал против такого названия. Потом участники объяснили, что название выводится из первых букв трех его участников: Досым Сулеев, Мурат Хусаинов и Саня Литвинов. После этого партком утвердил своим решением это название. Второе, о руководителе ансамбля – партком утвердил им завкафедрой общей химии профессора Т.О. Салибаева, члена парткома, участника ВОВ, воспитателя с большим опытом.

Пятого декабря 1969 года, спустя всего 1,5 года после образования ансамбля, состоялся концерт в клубе Фрунзенского политехнического университета Киргизский ССР, прошедший громадным успехом. Позднее Ансамбль выступал не только внутри нашей страны, но и в зарубежных странах, став лауреатом премии комсомола. В те годы подобные ансамбли были в Узбекистане, Белоруссии, но «Досмукасан» преуспел всех.

Двое из участников ансамбля Досым Сулеев, Мейрбек Молдабеков были избраны академиками АН Республики. Генеральный директор Текелийского Горно-обогатительного комбината стал заместителем министра Цветной металлургии РК. Он прожил 80 лет.

В жизни мне везло на хороших людей, которые помогали в моем становлении. Вот некоторые из них: Вера Александровна Смолеева в начальной школе, Амина Магдеева в средней школе, В. Тикунов в Авиаучилище, Абдула Хусаинович Темирбеков в Кзыл-Ординском госпединституте, Екатерина Андреевна Дунлева в аспирантуре в Москве, Григорий Ефимович Глозерман при работе над докторской диссертацией, Каныш Имантаевич Сатпаев и Димаш Ахмедович Кунаев и др. Перед светлой памятью их преклоняю свою голову.

Ансамбль «Досмукасан» был явлением в формировании духовной культуры молодежи. Несколько хороших песен написал для ансамбля Улыкпан Сыдыков к музыке Досыма Сулеева.

Прошло столько времени, но музыка «Досмукасана» звучит по сей день. «Досмукасан» открыл творческий потенциал молодежи. Не это ли главное.

Мерей Қосын
Журналист

Философ, ғалым
Досмұхамед
Кішібекұлының
туғанына

95

жылы!

Сұхбаттарының бірінде Кішібеков Досмұхамед Кішібекұлы өзінің бүкіл ғұмырын арнаған мамандығы жайлы былай деген екен:

– Менің алғашқы мамандығым – ұшқыш-истребитель мен өмірімнің негізгі бөлігін арнаған философия арасында бір тылсым байланыс бар. Екеуі де еркін шығармашылық самғау биігінде. Бірі – көк аспанда болса, бірі – рухани, жан кеңістігінде.

Сол бір рухани, жан кеңістігінде еркін самғап, қазақ философиясы ғылымында өлшеусіз еңбек еткен Кішібеков Досмұхамед Кішібекұлы негізгі ғылыми еңбектерін қазақ халқының тарихы мен мәдениетін, дәстүрлі дүниетанымын философия тұрғысынан зерттеуге арнаған. Бүкіл саналы ғұмырын халықтың өткені мен бүгінін саралауға арнап, оның діліне, болмысы мен әдет-ғұрпына, дүниеге көзқарасына философиялық талдау жа-

сауға тырысты. Тіпті ойшыл өтпелі кезеңдегі қоғамның даму заңдылықтарын, қоғамдық қатынастардың жай-күйін айқындап, бір қоғамнан екінші қоғамға өтуде демеуші факторлар қажет екендігін негіздеп, ғылыми тұрғыдан түсіндіруге күш салды.

Міне, қазақ руханиятында осындай жанкешті еңбек еткен Кішібеков Досмұхамед Кішібекұлы биыл 95 жасқа толып отыр. Осыған орай Ш. Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты мен Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы Философия, саясаттану және дінтану институтының ұйымдастыруымен 15 желтоқсан күні ғылым ордасында «Қазақстан тарих ғылымының философиялық мәселелері» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті. Конференция барысында ҚР ҰҒА-ның академигі, философия ғылымдарының докторы, профессор Кішібеков Досмұхамед Кішібекұлының зерттеу еңбектеріне сүйенген ғылыми баяндамалар оқылып, Қазақстандағы бүгінгі күнгі философия ғылымының бағыт -бағдарлары мен мәселелері жайында дискурс болды.

Конференция модераторы Ш. Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институтының директоры, профессор З. Е. Қабылдинов жүргізген жиынның басы құттықтау сөздермен басталды. Жылы лебіздерін білдіріп тілек айтып жатқан қонақтар тек жиналған көпшілікпен ғана шектелмей, сондай-ақ Zoom платформасы арқылы онлайн түрде сөз сөйлегендер де болды. ҚР ҰҒА-ның Президенті М. Ж. Жұрынов, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры А. Қ. Бижанов, ҚР ҰҒА академигі Ж. М. Әбділдин, ҚР ҰҒА академигі Е. Ғарифолла, профессор Б. Р. Ракишев, Абай атындағы ҚазҰПУ-дың профессоры Р. Б. Әбсағтаров, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Ұ. Е. Сыдықов, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың профессоры Ә. Р. Масалимова, ҚР ҰҒА академигі А. Е. Әбілқасымова, Қорқыт ата атындағы Қызылорда университетінің ғылыми жұмыстар мен халықаралық байланыстар жөніндегі проректоры Б. А. Прмантаева, Қ. И. Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ әлеуметтік пәндер кафедрасының меңгерушісі Ә. А. Ақатаева, Қ. И. Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ қызметкерлерді басқару департаментінің директоры А. М. Исаева құттықтау сөз сөйлеп, ақ тілектерін білдірді және естеліктерімен бөлісті.

Конференция барысында еліміздің көрнекті ғалымдары мен философтары өздерінің өзекті тақырыптарға арналған баяндамаларын оқыды. Атап айтқанда: «Қаламы қарымды ғалым» (Б. Ә. Оразалиев), «Академик Д. Кішібеков қазақ қоғамының дәстүрлі дүниетанымы мен мәдениетінің тарихшысы» (А. Т. Тайжанов), «Тарих философиясы пәні және академик Д. Кішібековтің еңбектеріндегі тарихилық мәселелері» (Б. М. Сатершинов), «Қазақ философиясының алыбы» (С. Е. Бейісбаев), «Д. Кішібеков философиясындағы идеократия универсумы» (Д. С. Раев), «Қазақ руханиятын жаңғыртудағы танымал ойшыл» (Б. М. Аташ), «Ұлт болмысын сомдай алған тұлға» (Л. Ә. Асқар), «Д. Кішібековтың Мәдениет және өркениет шығармасындағы ұлттық сана мәселесі» (Ж. О. Қаңтарбаева), «Технологический способ производства в Казахстане: история и современность (философский анализ)» (М. З. Изотов) сияқты тақырыптарды қамтыды.

Ғылым жолы

Досмұхамед Кішібековтың еңбек жолына қысқаша шолу жасап шығайық.

Екінші дүниежүзілік соғысқа қатысып, азаматтық борышын өтеп қайтқаннан кейін Досмұхамед Кіші-

бекұлы 1948 жылы Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің тарих факультетін бітіреді. 1948-49 жылдары Қызылорда мемлекеттік педагогика институтында оқытушы болып жұмыс істейді. Кейін 1949-53 жылдары КСРО Ғылым академиясының Философия институтында аспирантурада оқып, 1953-64 жылдар аралығында Қазақ политехникалық (ҚазҰТУ) институтында кіші ғылыми қызметкер, аға ғылыми қызметкер ретінде қызмет атқарды. 1964-96 жылдары Қазақ ұлттық техникалық университетінің Философия кафедрасының меңгерушісі қызметтерін атқарды, 1996 жылдан осы университеттің Қоғамдық пәндер кафедрасының профессоры атанды. 580-нен астам ғылыми еңбектің авторы, соның ішінде 47 монография, оқулық, кітаптар мен кітапшалар жазған ғалым «Қазақ КСР Жоғары мектебіне еңбек сіңірген қызметкер», «Халықтар достығы» ордені, «Құрмет» ордені, «1941–1945 жж. Ұлы Отан соғысында Германияны жеңгені үшін», «Академик С.И.Вавилов», «Ыбырай Алтынсарин», «Еңбек ардагері», «1941–1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысының Жеңісіне 70 жыл», «Достық» ордені сияқты біраз марапаттарға ие болды.

«Қазақ КСР Жоғары мектебіне еңбек сіңірген қызметкер», «Халықтар достығы» ордені, «Құрмет» ордені, «1941–1945 жж. Ұлы Отан соғысында Германияны жеңгені үшін», «Академик С.И.Вавилов», «Ыбырай Алтынсарин», «Еңбек ардагері», «1941–1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысының Жеңісіне 70 жыл», «Достық» ордені сияқты біраз марапаттарға ие болды.

Ғылыми еңбектері:

Академиктің қазақ ғылымына қосқан үлесі орасан зор. Соған қарамастан ғалым біраз еңбектердің авторы, атап айтқанда, «Өтпелі қоғамдық қатынастар» (1972), «Қазақстан өтпелі кезең. Қиындықтар мен мәселелер» (1976), «Көшпелі қоғам. Генезис, Даму, Құлдырау» (1984), «Қазақ менталитеті: кеше, бүгін, ертең» (1999), «Тарих философиясы және бүгінгі заман» (2002), «Сөз және жазу; дыбыс, таңба жүйесінің трансформациясы» (2004), «Ұлттық идея және идеология» (2006), «Қазақтар менталдығының бастауы» (2006), «Мәдениет және өркениет» (2009), «Тәуелсіздік философиясы» (2011), «Өмір мәні» (2012), «Ғылым тарихы мен философиясы» (Т.Кішібековпен бірлескен авторлықта. 2015) сынды ғылыми-зерттеу жұмыстары.

«ЖАЙНА, ЖАСТЫҚ! – 2020»

Жыл сайын университетімізде жаңа оқу жылы басталғанда, бірінші курс студенттеріне арналған дәстүрлі шығармашылық байқаулар мен әртүрлі жиындар өтіп тұрады. Бұндай іс-шаралар студенттік өмірге енді ғана қадам басқан жастарды жаңа ортаға бейімдеу, қоғамдық белсенді студент қалыптастыру үшін ұйымдастырылады. Осындай мерекелердің бірі – күзде өткізілетін «Жайна, Жастық» байқауы. Елдегі эпидемиологиялық жағдайға байланысты биыл бұл байқау онлайн түрде өтті. Қарашаның 2-20 күндері аралығында ұйымдастырылған байқау нәтижесінде университетіміздің шығармашылық әлеміне жаңа есімдер келді.

Бұл байқаудың негізгі мақсаты – жастардың шығармашылық қабілеттерін ашу үшін жағдай жасау, халықтың ән-күй дәстүрлерін насихаттау, ұлттық рухты көтеру болып табылды.

Байқау эстрадалық ән, дәстүрлі ән, аспапта ойнау және би өнері номинациялары бойынша өткізілді. Байқауға қатысушылар өз өнері туралы түсірілген бейнематериалды ұйымдастырушыларға электронды түрде жіберуге тиіс болатын. Нәтижесінде қатысуға ниет білдірген талапкерлер арасынан тек ең үздіктері ғана іріктелініп алынды.

Белгіленген екі аптаның ішінде байқауға қатысушылар өз байқаулық материалдарын дайындау жұмыстарын жүргізіп, өздерінің өнерге деген ерекше сүйіспеншілігін бейнебаянда білдірді. Бұл – студенттердің техникалық біліммен қоса, шығармашылық көркемөнерді ұштастыруына деген ынтасын білдіруінің айқын бастамасы. Ел ертеңі жастардың қолында болса, сол жас ұрпақтың тәрбиелі, саналы білім алуын қамтамасыз ету – университет алдына қойған маңызды мақсаттардың бірі болып саналады.

СОНЫМЕН УНИВЕРСИТЕТ САХНАСЫНДАҒЫ ЖАҢА ЕСІМДЕР КІМДЕР?

«Би өнері» номинациясы бойынша:

- 1-орын: Рамаш Дильназ Жансерікқызы
- 2-орын: Советбек Дильнар Айбекқызы
- 3-орын: Темірбай Зейнеп Темірбайқызы
- 3-орын: Салман Аружан Бауыржанқызы

«Эстрадалық ән орындау» номинациясы бойынша:

- 2-орын: Нұрлыбек Әділбек

«Аспапта ойнау» номинациясы бойынша:

- 1-орын: Бисен Нұргүл Қуанғалиқызы
- 2-орын: Шевченко Мария Дмитриевна
- 2-орын: Машырықов Мұрат Мақсатұлы
- 3-орын: Оразбаев Дархан Мұратбекұлы

Ең үздік бейнемонтаж:

Мұхаммеджан Саид Айдарбекұлы.

Сонымен қатар ынталандыру сыйлықтарына ие болғандар: Абдуллина Камила Руслановна, Колесников Артем Андреевич, Камалиева Диана Бақытжановна. Ал қалған қатысушыларға университет басшылығы атынан алғыс хаттар берілді.

ЖЕҢІМПАЗБЕН СҰХБАТ

«Аспапта ойнау» номинациясы бойынша 1-орынды жеңіп алған Бисен Нұргүл Қуанғалиқызымен онлайн байланысқа шығып, алғашқы әсері туралы сұраған едік.

Бисен Нұргүл Қуанғалиқызы:

– Мен домбырада ойнаймын. Ахмет Жұбанов атындағы музыка мектебінде 5 жыл оқыдым. Сабақтағы тапсырмалардың көптігіне байланысты байқауға жұмысымды тек соңғы күні жіберіп үлгердім. Уақытымның көбі бейнебаян түсіруге кетті, ал домбырада күнделікті ең кем дегенде 30 минут жаттығамын.

Байқаудан жүлделі орын алғанымды естіген кезімде мен үйде тамақ істеп жүргенмін. Бір нәрсесін білмей, анамнан сұрау үшін (ол жұмыста еді) хабарласайын деп «ватсапқа» кірсем, «КДМ» ұйымы мен көптеген таныс емес адамдар құттықтап жазыпты, сол кезде ғана білдім. Сыйлық пен алғыс хаттымды барған соң алатын сияқтымын, бірақ дипломның электронды нұсқасы почтама келді. Бұл байқау менің домбыраға деген қызығушылығымды одан әрі арттыра түсті. «Жайна, Жастық!–2020» шығармашыл жастар онлайн-байқауының қазылар алқасының құрамы:

Бекентұров Жанас – Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері, Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясының құрметті профессоры, Сәтбаев Университетінің ұлт-аспаптар оркестрінің көркемдік жетекшісі.

Сенбиева Гүлбақыт Сапарханқызы – Қазақстан Республикасының мәдениет қайраткері, Сәтбаев Университетінің халық аспаптары оркестрінің концертмейстері; Багисов Нұрбосын Тоқтасынұлы – Ис-шараларды техникалық қамтамасыз ету бөлімінің басшысы;

Жұмақан Дәурен – халықаралық конкурстардың лауреаты, Сәтбаев Университеті вокал және хор сыныбының көркемдік жетекшісі;

Күмісқалиева Асель Айбаровна – халықаралық конкурстардың лауреаты, Сәтбаев Университеті би тобының көркемдік жетекшісі.

Ниретина Н.В.

гл. специалист Центра исторического наследия ДСВ

Достойным
продолжателям
дела *Сатпаева*
посвящается

Мейз Каньшиевна Сатпаева и Надежда Васильевна Ниретина

«Наука и труд – главная сила». Ярким подтверждением правильности этих мудрых слов великого Абая, чей 175-летний юбилей в этом году отмечает республика, является жизнь и деятельность выдающегося ученого, организатора, государственного и общественного деятеля Каньша Имантаевича Сатпаева. В последние 20 лет имя великого ученого, внесшего неоценимый вклад в науку, достойно носит флагман технического образования Казахстана – Казахский национальный исследовательский технический университет (Satpaev University).

Отрадно, что в нашем университете создан Центр исторического наследия на базе Музея истории и мемориального кабинета К. И. Сатпаева, в задачу которого входит поиск, сохранение и популяризация документов, характеризующих жизнедеятельность выдающихся педагогов и выпускников университета, историю его становления за прошедшие 85 лет. Как известно, Политех, как и КазГУ, с 1937 года были кузницей кадров науки – от лаборанта до академиков, внесших вклад в становление как самой сферы науки, так республиканской Академии наук, отмечающей в следующем году свое 75-летие в качестве Академии и 89-летия организации первой научной

ячейки (1932 научная база АН СССР, 1938-1946 гг. Казахский филиал АН СССР).

Достаточно сказать, что среди 333 членов Академии наук за период 1946-1996 годы было 34 выпускника Политеха по геологии, горному делу и металлургии, против 66 КазГУ, поставляющему специалистов по фундаментальным и общественно-гуманитарным наукам. Каньш Имантаевич Сатпаев, будучи главным геологом и начальником геологоразведочного отдела Карсакпайского комбината (пос. Карсакпай Карагандинской области) по представлению директора Казахского горно-металлургического института, горного инженера А.Д. Буркитбаева, был утвержден членом государственной экзаменационной комиссии (председателям) первого выпуска 15 июня 1937 г., оставаясь им до последнего дня жизни.

Естественно, подбирая кадры для Карсакпая, а с 1941 года и для будущей Академии наук, являясь председателем Казахского филиала АН СССР (Алма-Ата), он лучших выпускников забирал под свою крыло. Таким образом была создана первая школа выдающихся геологов, занимавших передовые позиции в геологической науке и практике СССР. Достаточно сказать, что среди них три лауреата Ленинской премии: Григорий Никифорович Щерба, Герман Борисович Жилинский, Шахмардан Есенович Есенов.

Со дня организации Института геологических наук (1940 г.) все доктора наук института, выпускники центральных ВУЗов страны работали по совместительству в Политехе. Таким образом, хоть Каныш Имантаевич не читал сам лекций в институте, но постоянно был в курсе всех событий не только в плане учебы, но и производственной практики и места работы педагогических кадров.

У Каныша Сатпаева были свои твердые требования к начинающим специалистам. Как вспоминали его внук и дочь Мейз Канышевна Сатпаева, доктор геолого-минералогических наук, к главным требованиям ученого относится следующее:

– *обязательно работать на производстве, поскольку не знающий производства геолог, по сути, не геолог;*

– *родственные отношения не дают права на протекцию, а повышают ответственность;*

– *самостоятельная работа в избранном направлении на всех ее этапах – от сбора фактического материала до его анализа и обобщения.*

Великолепным подтверждением всех этих требований является судьба, деятельность и производственная работа его дочери – Мейз. В 1954 году она с отличием окончила горно-металлургический институт. Несмотря на красный диплом и знаменитую фамилию, она едет работать инженером-геологом на юг Казахстана – в Тюлькубаскую геологоразведочную партию, Южно-Казахстанскую геофизическую экспедицию. И только в 1960 году, став опытным специалистом, профессионалом своего дела, вернулась в институт, и уже после кончины отца защитила сперва кандидатскую, потом докторскую диссертации. Долгие годы, вплоть до последнего своего дня (печальное событие случилось в 2007 году), работала рядовым сотрудником, продолжая и развивая идеи и работы отца К.И. Сатпаева и своей матери Таисии Алексеевны Сатпаевой.

Внук после института около десяти лет проработал в Магадане, где, набравшись практического опыта, стал профессионалом в области поиска и добычи рассыпного золота.

Я пишу об этом для того, чтобы современные выпускники, зачастую лишенные практики,

не всегда со всей серьезностью относящиеся к учебе, помнили и знали кто, как и в каких условиях оставил им высокоиндустриальную, богатейшую минеральными ресурсами страну, недра которой, к сожалению, не бездонные и нуждаются в их новом поиске, разработке и комплексном использовании на базе их героического труда и больших знаний. Опыт первопроходцев заслуживает не только уважения, благодарности и поклонения, но и должен служить примером для подражания.

Как писал известный русский востоковед А.Н. Самойлович (1880-1938 гг.), «уважение к памяти и заслугам отошедших в вечность деятелей является необходимым исполнением нашего культурного долга и дает, кроме того, повод продвинуть начатые, но далеко не законченные их дела». Вторя ему наш современник, академик Д.С. Лихачев, как его называли – совесть нации, говорил: «Если мы не будем по-настоящему чтить память наших духовных предков, забудут и нас».

Верю, что выпускники легендарного Политеха, носящего имя уникального феномена XX века, будут достойны его имени и станут активными продолжателями его великих деяний во имя горячо любимой им своей Родины и народа.

С этой целью «Центр исторического наследия» ДСВ предлагает читателям стенограмму беседы К.И. Сатпаева с научным сотрудником Лихтер о себе и служебной деятельности, датированную 2 августа 1943 года. Собственный рассказ Каныша Имантаевича Сатпаева показывает, какие препятствия ему и его соратникам пришлось преодолеть, чтобы доказать, что Джезказган – самое крупное медное месторождение СССР и занимает второе место в мире после Чукотки и Южной Америки. Не случайно, но это одно из десяти его свершений является самым значительным и дает право уже более 80 лет говорить «Джезказган – детище Каныша Сатпаева». Его изучению, доказательству его уникальности не только по объемам, но и сопутствующим элементам (Pl, Cr) семья Сатпаевых посвятила 80 лет своей трудовой жизни. Династия Сатпаевых доказала, что запасов медной руды в глубоких горизонтах Джезказганского месторождения хватит еще на многие годы.

Этот материал находится в Центральном Госархиве Республики Казахстан, опубликован только в сборнике документов и материалов «Академик К.И. Сатпаев» (2009 г.).

Enactus – международная организация лидеров бизнеса и студентов, реализующих бизнес-проекты. Проектные команды Enactus создаются на базе университетов. Команды разрабатывают и реализуют собственные проекты, направленные на решение экономических, социальных и экологических задач.

Ежегодно в мире проекты Enactus охватывают более 2 млн человек.

Тематика проектов Enactus включает все 17 направлений «Повестки дня в области устойчивого развития до 2030 года», принятой ООН.

Реализуя проекты, студенты Enactus получают практический опыт, развивают деловые и лидерские качества.

Результаты успешно завершенных проектов команды представляют на ежегодных конкурсах Enactus: Региональных, Национальных, Мировом.

Проекты команд оценивает жюри – топ-менеджеры национальных и международных компаний.

Команда, ставшая национальным чемпионом, получает право участвовать в престижном Мировом Кубке Enactus World Cup.

@enactus.su

Нұрлыбаев Руслан Ерғалиұлы
PhD докторы, ХАА академигі

ДЕПУТАТТЫҚҚА ҮМІТКЕР ТҮЛЕК

Атаңның баласы болма, адамның баласы бол!

Әкемнің: «Балам, болмайтын нәрсе болмайды, көзін тапсаң, тауды да жаруға болады», – деген ақылын балалықта түйіп, мәңгілік өмірлік ұстанымым еттім.

Әкем зауытта оператор болған, ал анам – аға медбике. Бала кезімде көптеген жарыстардан жеңіспен оралатынымын. Осыған ата-анам қатты қуанып, туыс-туманы жинап, дастархан жаятын. Ата-анамның қуанышы үшін мен барлық додалардан жеңіспен оралуға тырыстым.

Анашым: «Құлыным, оқы! ХХІ ғасыр – білімділердің заманы», – деген ақылын түйіп, білім алып, ғылыммен айналыстым.

Анашымның ақылын тыңдап, альма-матер Қ.И. Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ-дың бакалавриатын инженер-химик маманы болып бітірдім. Сосын өз маман-

дығым бойынша осы білім ордасында магистратурада білім алдым. Осылайша бала кезде анамның доктор боласың деген арманын орындау мақсатында докторантураға түсіп, оны үздік бітіріп, нанотехнология ғылымының PhD докторы атандым.

Ғылым дамымай, экономикамыз алға жүрмейді!

Осы мақсатта 15 жасымнан ғылыми ізденістермен айналысып, қазір еліміздің бірнеше ғылыми ізденістерге негіздел-

ген гранттарының иегері атандым. Идеядан – коммерциализацияға шыққан жастардың бірімін. Оның куәсі – 2012 жылы бастаған ғылыми еңбегімнің нәтижесін 2016 жылы «Әлем Банкі» ұсынған конкурсқа қатыстырып, қазақстандық жаңа инновациялық өнім шығаруға арнайы зауыт салу үшін грант ұтып алдық. Қазіргі таңда сол гранттың қаржысымен «SAVENERGY» ЖШС құрылып, зауыт қазақстандық өнім шығаруда. Біздің шығарған өнім «Қазақстанның ҮЗДІК ӨНІМІ» конкурсының жеңімпазы атанды. Мен осы инновациялық компанияның директоры әрі құрылтайшысы қызметін атқарудамын. Бұл еңбегімді еліміздің ғылымын дамытып, экономикасын көтеруге қосқан үлесім деп білемін.

Ұстазы мықты- ның – ұстанымы мықты!

Елбасы Н.Назарбаев: «Еліміздің ертеңі – бүгінгі жас ұрпақтың қолында, ал жас ұрпақтың тағдыры – ұстаздардың қолында», – дегендей, осы күнгі алған білімім, жетістігім университет ұстаздарының берген өнегесі, білімі деп білемін. Ұстаздарымның ізін жалғап алған білімімді, тапқан кәсібімді өсіп келе жатқан жастарға үйретуді алға қойып, білім саласында магистрант, докторанттарға жетекшілік етудемін. Start-Up проектісі бар жастарға менторлық көмек көрсетіп, бағыт-бағдар берудемін.

Праймериз – мүмкіндіктер алаңы!

«Халық айтса, қалып айтпайды» деген ұранмен елдің мұң-мұқтажын арқалап, оны билікке жеткізу үшін, шешімін табу үшін саяси додаға қатыстым. Көптен бері көкейімде жүрген мәселелерді елмен бірге талқылап, сараптап, қайтсек елдің жағдайын жақсартамыз, қайтсек елдің экономикасын көтереміз, қайтсек жастарға өз елінде қолайлы орта жасаймыз деген сұрақтардың жауабын іздеп және оның шешімін тауып, оны жергілікті басшылыққа ұсынудамыз. ДЕПУТАТ – халық мұқтажын билікке жеткізіп, оның орындалуына ықпал ететін тұлға. Осы сайлауда Алматы қаласы Алау ауданы бойынша депутаттыққа елім дейтін бірнеше үміткерлер ауданның кейбір шешімі табылмай тұрған мәселелерін шешу жолдарын бағдарламаларына жазып, халыққа ұсынуда, насихат жүргізуде.

Жас келсе – іске!

Елдің өсіп-өркендеуіне сүбелі үлес қосып, еліміздің жастарының қоғам дамуына атсалысуы керек. Келешекте еліміздің қандай болуы – жастарымызға байланысты. Жасым 33-ке келген тұста осы мақсатпен саясатқа келдім. Менің жастығымды, білімімді пайдаланыңыздар, ел үшін шын пейілмен адал еңбек етуге дайынмын!

Ко Дню Первого Президента и Дню Независимости Республики Казахстан члены Локального профессионального комитета сотрудников и обучающихся «Satbaev University» были награждены знаками «Білім және ғылым қызметкерлерінің кәсіподағына сіңірген еңбегі үшін» и почетными грамотами. Так был отмечен их добросовестный труд в системе образования и воспитания подрастающего поколения и активное участие в общественной жизни коллектива. От имени руководства Satbaev University отличившихся сотрудников поздравил проректор по академической работе Искаков Р.М.

Мерей Қосын
Журналист

ЛИДЕРЛІК ПЕН ӨНЕРДІ ҰШТАСТЫРҒАН: ЖАСТАР ІСІ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТТІҢ ЖАҢА ТӨРАҒАСЫ

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінің Жастар ісі жөніндегі комитетіне жаңа төраға сайланды. Сайлау студенттердің онлайн түрде дауыс беруі арқылы өткен болатын. Нәтижесінде жаңа төраға болып Metallургия және өнеркәсіптік инженерия институты «Технологиялық машиналар және жабдықтар» мамандығының 3-курс студенті Хаббасов Жәнібек Қайратұлы сайланды. Біз белсенді, талантты студентіміз Жәнібек туралы қысқаша әрі қызықты ақпарат беруді жөн көрдік.

Жәнібек Хаббасов кім?

Хаббасов Жәнібек Қайратұлы 2001 жылы 18 қаңтарда Ақтөбе қаласында дүниеге келген. Бүгінде ҚазҰТЗУ-дың Металлургия және өнеркәсіптік инженерия институты «Технологиялық машиналар және жабдықтар» мамандығының 3-курс студенті. Оқу озаты. Мектепті «Алтын белгіге» бітірген. Өзі бала күнінен өнерге жақын. Өртүрлі аспаптарда ойнап, ән айтқанды жаны сүйеді. Бірінші курстан бері студенттердің шығармашылық орталығының белсенді мүшесі. Университетте студенттердің көпшілігі оны әнші ретінде таниды. Алайда студент болғалы бері тек сахна ғана емес, жатақханалар мен қоғамдық ұйымдардың өміріне де белсенді түрде араласып, жұмыс жасап келеді. Бүгінде ол көпшіліктің дауыс беруі нәтижесінде Жастар ісі жөніндегі комитеттің төрағасы болып сайланып отыр.

– Студенттер Жастар ісі жөніндегі комитеттің төрағасы ретінде биыл Жәнібек Хаббасовты таңдады. Не үшін?

– Жастар ісі жөніндегі комитеттің (ары қарай – ЖІЖК) төрағалығы сайлауына үміткерлер әдетте өз бағдарламаларымен жә-

не өз тобымен қатысады. Бұл жолғы сайлауға алғашқы бірнеше айналымдар ішінен іріктеліп шыққан үш команда қатысты. Төраға болу үшін, әрбір үміткер өз тобымен бірге болашақтағы ЖІЖК-нің құрылымын, тобының ұранын, мақсаттары мен міндеттерін және болашақта жасалатын жұмыстарын айқындайтын бағдарламаларын таныстыруы қажет. Сонымен қатар өзінің тобын таныстыратын кішігірім бейнеролик дайындауы да тиіс болатын. Қарашаның 14–16 аралығында @SatbayevUniversity және @Satbayevtime парақшаларында үгіттеу жұмыстары жүргізіліп, 17 қараша Студенттер күні қарсаңында Microsoft365 платформасында бір студент – бір дауыс түрінде дауыс беру өткізілді. Нәтижесінде Жәнібектің тобы 61% дауыс жинап, жеңіске жетті.

ЖІЖК төрағасы ретіндегі Жәнібек Хаббасовтың ең басты мақсаттары – оқу орнындағы студенттердің мүдделерін қорғау және студенттердің рухани-мәдени, ғылыми және физикалық дамуына жағдай жасай отырып, шығармашылық қабілеттерін ашу болып табылады. Бұның ішіне университет қабырғасындағы басқа да ұйымдардың басын біріктіре отырып, университеттің мүдделерін республика деңгейінде қорғау да кіреді.

Біз Жәнібектен ұсынған бағдарламасының ерекшелігі неде екендігін сұраған едік, ол былай деп жауап берді: «ЖІЖК төрағасы ретінде менің ұсынған бағдарламамның ерекшелігі – оның түсінікті және жұмыс жасауға ыңғайлы болуында, жүйелі құрылымдалуында деп ойлаймын. Себебі менің ұсынған бағдарламамның құрылымы әртүрлі бағыттағы мәселелерді шешуге негізделген 6 секторға бөлінеді. Олар: мәдени дамыту секторы, интеллектуалды дамыту секторы, спорттық-сауықтыру секторы, патриоттық және қоғамдық жұмысты дамыту секторы, құқықтық сектор және еріктілер секторы. Менің ұсынған бағдарламамда кез келген мәселені қарастыру үшін, ЖІЖК Кеңесін құру ұсынысы орын алады. Кеңес мүшелері төраға, оның орынбасары және осы секторлардың хатшылары болып табылады. Кеңестің мүшелері – толықтай студенттер. Барлық мәселелерді ашық дауыс беру түрінде шешу, студенттердің мүдделерін жан-жақты қорғау болып табылады. Сол себепті ҚазҰТЗУ студенттері маған дауыс берді деп ойлаймын».

Жетістіктері

Жәнібек мектепті «Алтын белгімен» бітірген. «Жайна, Жастық» байқауының дәстүрлі ән айту номинациясында 1-орын, «ҚазҰТ-ЗУ көктемі» байқауында эстрадалық ән, топтық ән және дәстүрлі ән номинациялары бойынша 1-орын алған. Республикалық патриоттық ән айту конкурсына университет атынан қатысып, 3-орынды жеңіп алды және 50000 теңге сертификатына ие болды. Ректор аппаратының басшысы Б.Х. Мұхтыбаевтан берілген алғыс хат иегері. Жатақханалар арасында өткізілген концерттік бағдарламалар конкурсына қатысып, дәстүрлі ән номинациясында 1-орын иеленді. Университет ректоры атынан ата-анасына алғыс жарияланды. Өртүрлі ғылыми жобалардың авторы, Кіші ғылым академиясы ұйымдастырған жоба байқауының 1-орын иегері.

Қызығушылығы

Жәнібектің ең басты досы – музыка. Ол үшін музыка тек қызығушылық қана емес, өмірінің өзегіне айналған. Ол өзін болашақта үлкен сахнадан көретініне анық сенеді.

Болашаққа бағдар

Жәнібек болашақта қоғамда үлкен орны бар беделді азамат болуды, үлкен сахнадан көрінуді армандайды.

Өмірлік ұстанымы

«Болашақ өз қолыңда. Кез келген арманды орындауға болады. Тек оған жететін дұрыс жолды таңдау керек».

Сүйікті кітабы мен фильмі

Сүйікті фильмі – американдық режиссер Мел Гибсон түсірген әскери фильм «По соображениям совести». Ал ең сүйікті кітабы – Мұхаммед пайғамбар (с.ғ.с.) жайында жазылған «Адамзаттың асыл тәжі» кітабы.

Сүйікті цитатасы

«Тяжело в учении, легко в бою!»

KDM
КОМИТЕТ ПО
ДЕЛАМ МОЛОДЁЖИ

Комитет по делам молодежи – является высшим органом студенческого и молодежного самоуправления университета в сфере реализации государственной молодёжной политики. Основная цель Комитета это – обеспечение прав студентов, создание организационных условий для духовного, культурного, образовательного становления и физического развития молодежи, раскрытия ее творческого потенциала, реализация социально-значимых инициатив молодежи, а также развитие студенческого и молодежного самоуправления в университете.

@kdm_su

ДОМБЫРАММЕН ТАҒЫ ДА БИІК БЕЛЕСТЕРДІ БАҒЫНДЫРСАМ ДЕЙМІН

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінің Жастар ісі жөніндегі комитетіне жаңа төраға сайланды. Сайлау студенттердің онлайн түрде дауыс беруі арқылы өткен болатын. Нәтижесінде жаңа төраға болып Металлургия және өнеркәсіптік инженерия институты «Технологиялық машиналар және жабдықтар» мамандығының 3-курс студенті Хаббасов Жәнібек Қайратұлы сайланды. Біз белсенді, талантты студентіміз Жәнібек туралы қысқаша әрі қызықты ақпарат беруді жөн көрдік.

– Нұргүл, сізді студент атануыңызбен және университеттегі алғашқы жеңісіңізбен шын жүректен құттықтаймыз! Өзіңізді таныстырып өтсеңіз – қай мамандықта оқисыз, неге біздің университетті таңдадыңыз?

– Сұхбатқа шақырғандарыңыз үшін алдымен сіздерге үлкен алғысымды білдіргім келеді. Менің аты-жөнім Бисен Нұргүл Қуанғалиқызы. Ақтөбе облысы Қандыағаш қаласында ту-дым және қазір сол жерде тұрып жатырмын. Жасым 17-де. «Ақпараттық қауіпсіздік» мамандығы бойынша 1-курста оқимын. Неге Сәтбаев университеті десеңіздер, өйткені мен өзім әуел бастан Алматыға түсуді армандадым, содан осы қаланың оқу орындарын іздестіре бастадым. Жоғары курс студенттерін тауып алып, солардан

сұрастыра келе, білім жағынан өте мықты университет екенін және бұл жақта болашақ мамандығым үшін көптеген мүмкіндіктер барын білгендіктен, осы университетті таңдадым. Қазіргі таңда білім жағынан болсын, қай жағынан алсам да, ең алдыңғы қатарлы университетте оқып жатқанымға қуанамын.

– Домбыра номинациясы бойынша қатарластарыңыздан озып шықтыңыз. Ұлттық аспапта қашаннан бері ойнайсыз? Бұл дәстүрлі өнермен көптен бері айналысасыз ба?

– Ия, осы конкурсқа аспапта ойнау номинациясы бойынша домбырада ойнап қатысып, 1-орынды жеңіп алдым. Жалпы, домбырада кішкентай

кезімнен бастап ойнаймын. «Нағыз қазақ қазақ емес, нағыз қазақ – домбыра» демекші, менің әкем де домбырада ойнайды, сол кісінің ойнағанына қарап қызығушылығым оянса керек, 7 жасымнан бері ойнаймын. 2010 жылы ата-анам мені А.Жұбанов атындағы балалар саз мектебіне оқуға берді, содан бері домбыраны қолымнан тастамадым.

– Байқауға қалай дайындалдыңыз? Өзіңіздің жеңімпаз болатыныңызға сендіңіз бе?

– Негізі, шынымды айтсам, конкурсқа қатысып жатқан соң, 1-орыннан үмітті болдым. Себебі 11-сыныпқа көшкенде, домбыраны мүлдем ысырып тастауға тура келді. Бар ынтамды емтиханға арнадым. Сол себепті бір жылдай домбырадан кішкене алыстап қалдым. Бірақ байқауға қатысар кезде күнделікті ойнайтын күйімді қайталап отырдым. Ата-анамды отырғызып қойып, «қараңыздаршы, қалай естіліп жатыр» деп күнде тартып беретін едім. Солай дайындалып қатыстым.

– Қазіргі карантиндік шараларға байланысты оқу онлайн жүріп жатыр. Сіз үшін университеттегі алғашқы семестр қалай өтуде?

– Бүкіл әлемде болып жатқан пандемияға байланысты, өкінішке орай, онлайн оқып жатырмыз. Бірақ онлайн оқу жүйесі, жалпы университетіміздің оқыту жүйесі өте ұнайды, бәрі ойдағыдай, біраз үйренісіп қалдым.

– Бұл жағдай аяқталғаннан кейін университеттегі қалыпты оқу басталып, қызығы мол студенттік өмірге аяқ басатын боласыз. Алда қандай жоспарларыңыз бар?

– Мен де сол дәстүрлі оқу форматын асыға күтудемін, себебі алға қойған жоспарларым көп. Басты мақсатым – алдымен сабағымды өте жақсы оқу және осы домбыраммен тағы да биік белестерді бағындырсам деймін. Яғни шетелдерде өтетін байқау, концерттерді бақылап жүремін, сол жақта да бағымды сынап көрсем деймін.

– Дәстүрлі сұрағымыз: сізді өмірде не шабыттандырады?

– Мені отбасым шабыттандырады. Олар маған және менің таңдауыма сенеді, қолдайды. Қайда жүрсем де, әрқашан тілеуімді тілеп, маған үлкен үміт, үлкен сенім артады. Міне, ата-анамның осы қолдауы мен сенімі – мені өмірде шабыттандыратын басты дүниелер. Сіздерге көп алғыс білдіргім келеді. Рақмет!!!

– Сізге де рақмет! Өнер жолында үлкен белестерден көрінуіңізді тілейміз!

10

*волшебных
новогодних
фильмов
для всей
семьи*

ИРОНИЯ СУДЬБЫ, ИЛИ С ЛЕГКИМ ПАРОМ (1975 Г.)

Каждый Новый год... Нет, не ходим с друзьями в баню, а смотрим всей большой страной «Иронию судьбы, или с легким паром!» И надо отметить, смотрим с удовольствием! Вроде бы все говорят: «Да сколько можно смотреть одно и тоже больше четверти века...» Но стоит только случайно переключить канал туда, где идет этот фильм, и магия его захватывает и не дает смотреть что-то еще. Что это - привычка, особая магия Нового года или невозможность оторваться от гениального творения? Вряд ли кто с точностью ответит на этот вопрос. Иностранная актриса, ставшая родной, великолепные песни на стихи лучших наших поэтов, любовь и надежда на неведомое пока счастье — это и есть то самое кино «Ирония судьбы».

РОЖДЕСТВЕНСКАЯ ИСТОРИЯ

К старому скряге и скупердю Эбенезеру Скруджу в одну ночь приходят три гостя: Дух Прошлого Рождества, Дух Настоящего Рождества и Дух Грядущего Рождества. Каждый из них показывает старику разные моменты его жизни. В прошлом из-за чёрствого нрава Скруджа от него ушла возлюбленная.

Сейчас с героем не общаются даже родные, поэтому праздники он всегда встречает один. Дух Грядущего Рождества показывает Скруджу его могилу — никто не приходит туда и не вспоминает о нём. Но герой решает всё исправить и просит у своих гостей немного времени, чтобы изменить своё и не только своё будущее.

Главные роли в фильме сыграл Джим Керри. Актёру пришлось перевоплотиться шесть раз. Режиссёр Роберт Земекис создал очень глубокую и поучительную историю. Не только детям, но и родителям захочется досмотреть фильм до конца.

ПОЛЯРНЫЙ ЭКСПРЕСС

Мальчик, который перестал верить в Санта-Клауса, в канун Рождества размышляет о том, как взрослые каждый год обманывают детей. Внезапно прямо к его дому подъезжает настоящий поезд, а весёлый кондуктор приглашает прокатиться в гости к белобородому волшебнику.

Фильм Роберта Земекиса снят по технологии motion capture. На выходе получается анимационный фильм, однако все роли в нём исполняют настоящие актёры. Их движения захватывает и обрабатывает компьютер, а затем переводит в анимацию.

«Полярный экспресс» попал в Книгу рекордов Гиннеса как первая лента, созданная по такой технологии. Также у картины три номинации на «Оскар».

ХРАНИТЕЛИ СНОВ

11-летний Генри — гениальный мальчик, живущий в обычном американском пригороде. Он не по годам расудителен, всегда заступает за младшего брата, ведет финансы своей матери, однако даже с его умением просчитывать любую ситуацию на несколько ходов вперед мальчишке удастся далеко не все — например, он ничем не может помочь соседской девочке-сверстнице, с которой жестоко обращается ее отчим-полицейский. Звонки в службу опеки, жалобы в полицию и разговоры со школьными учителями ни к чему не приводят, и тогда Генри решается на отчаянные шаги, но внезапно открывшаяся болезнь не позволяет мальчику самому воплотить задумку в жизнь. Генри передает матери свои записи, где подробно описана операция, которая освободит соседку от тирана.

ГРИНЧ — ПОХИТИТЕЛЬ РОЖДЕСТВА

В городке Ктоград был странный житель по имени Гринч. И странным он был прежде всего внешне: зелёный и очень волосатый. Ктоградцы его сторонились и не любили. Гринч обиделся и поселился на самой вершине одиноко стоящей горы. В основном он занимался тем, что сидел в своей пещере и злился на всех вокруг. Но особого пика его ненависть достигала на Рождество, когда жители города радовались и веселились. Однажды Гринч решает уничтожить ненавистный праздник и в сочельник крадёт его.

Джим Керри отлично справился с ролью Гринча. Хотя в гриме актёра крайне сложно узнать, злобный зелёный человек в его исполнении вышел впечатляющим. Фильм получил «Оскар» и номинацию на «Золотой глобус».

МОЙ ДРУГ – ДЕД МОРОЗ

Мальчик Антуан перед сном загадывает рождественское желание: он хочет прокатиться вместе с Сантой на санях по звёздному небу. И вдруг на балконе мальчика словно по волшебству оказывается главный герой Рождества. В действительности это вор, который промышляет как раз тем, что в костюме Санты забирается в чужие дома и крадет всё, что может унести. Но Антуан этого не знает и не намерен отпускать «волшебника», пока тот не исполнит желание. Грабителю ничего не остаётся, как взять ребёнка с собой. А у того оказывается настоящий талант к вскрытию замков.

Добрая и смешная французская комедия понравится всей семье. Здесь нет шуток ниже пояса или излишней лирики — всего в меру.

СЕКРЕТНАЯ СЛУЖБА САНТА-КЛАУСА

Думаете, легко доставить 2 миллиона подарков за одну ночь? Вот и Санта так не думает. На него работает целая команда эльфов, для которых каждая рождественская ночь — отдельная спецоперация, которую надо готовить весь год.

В то время как Санта вместе с отрядом помощников трудится до рассвета, его старший сын Стив руководит происходящим из штаба. А младший Артур работает в отделе писем. Никто не воспринимает его всерьез, пока парню не выпадает шанс проявить себя. Из-за досадной ошибки девочка Гвен может остаться без подарка. Артур решает спасти праздник и доставить посылку вовремя.

Мультфильм не похож на классические волшебные истории. В нем есть и эльфы, и олени, но Санта-Клаус и его помощники не совсем такие, какими мы привыкли их видеть. Тем интереснее смотреть.

ОТПУСК ПО ОБМЕНУ

Легкая, светлая и остроумная романтическая комедия Нэнси Майерс, режиссера, который давно и успешно работает в этом жанре («Ловушка для родителей», «Чего хотят женщины», «Любовь по правилам и без»). Замечательный актерский состав в лице Кейт Уинслет, Кэмерон Диаз, Джуда Лоу и Джека Блэка заставит зрителя смеяться и плакать, а главное — искренне переживать за судьбы полюбившихся героев. Айрис Симпкинс, автор популярной свадебной колонки в лондонской «Daily Telegraph», страдает от неразделенной любви к своему эгоистичному и уже помолвленному боссу. В это же время на другом конце мира Аманда Вудс, руководитель преуспевающего рекламного агентства, узнает, что ее жених, с которым она связывала будущие планы, продолжительное время ей изменяет. Устав от любовных неудач, постоянной нервозности и предательства мужчин, героини решают поменяться своими домами: огромным особняком в Южной Калифорнии и маленьким уютным домиком в заснеженной английской провинции... Что вышло из этой затеи, смотрите в приятном и добром фильме для семейных посиделок «Отпуск по обмену».

ЩЕЛКУНЧИК И ЧЕТЫРЕ КОРОЛЕВСТВА

Забавная и трогательная комедия Майка Митчелла, рассказывающая о том, как важно быть в Рождество с теми, кто тебя любит. В центре сюжета — эксцентричный, но одинокий миллиардер, который решает «арендовать» себе семью на новогодние праздники. Игра Бена Аффлека, Джеймса Гандольфини и Кристины Эпплгейт, а также неожиданный финал точно не дадут вам скучать. Не откажите себе в удовольствии смотреть онлайн «Пережить Рождество». Дрю Лэтам — скусающий миллиардер, у которого есть все, но по сути нет ничего. Он одинок, у него нет настоящих друзей, любимой женщины, семьи, и все из-за его скверного характера. В Рождество Дрю особенно чувствует себя одиноким. И вот однажды, бесцельно бродя по улицам, Дрю оказывается в пригороде, около дома своего детства. Он понимает, что хочет провести Рождество там и его не смущает даже то, что теперь там живут совершенно другие люди. Дрю предлагает семье солидное вознаграждение, чтобы они притворились его семьей на время праздников.

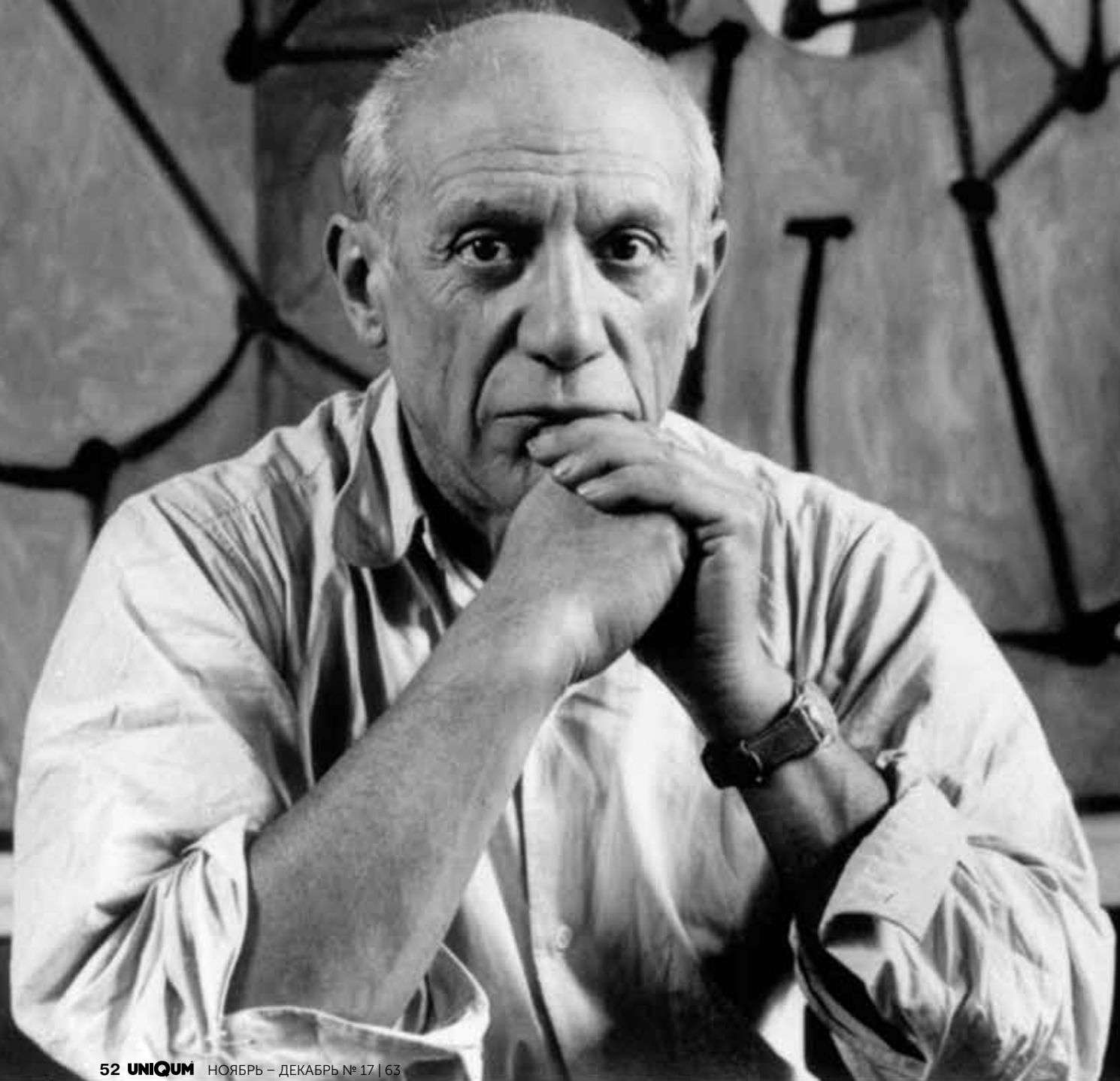
ПЕРЕЖИТЬ РОЖДЕСТВО

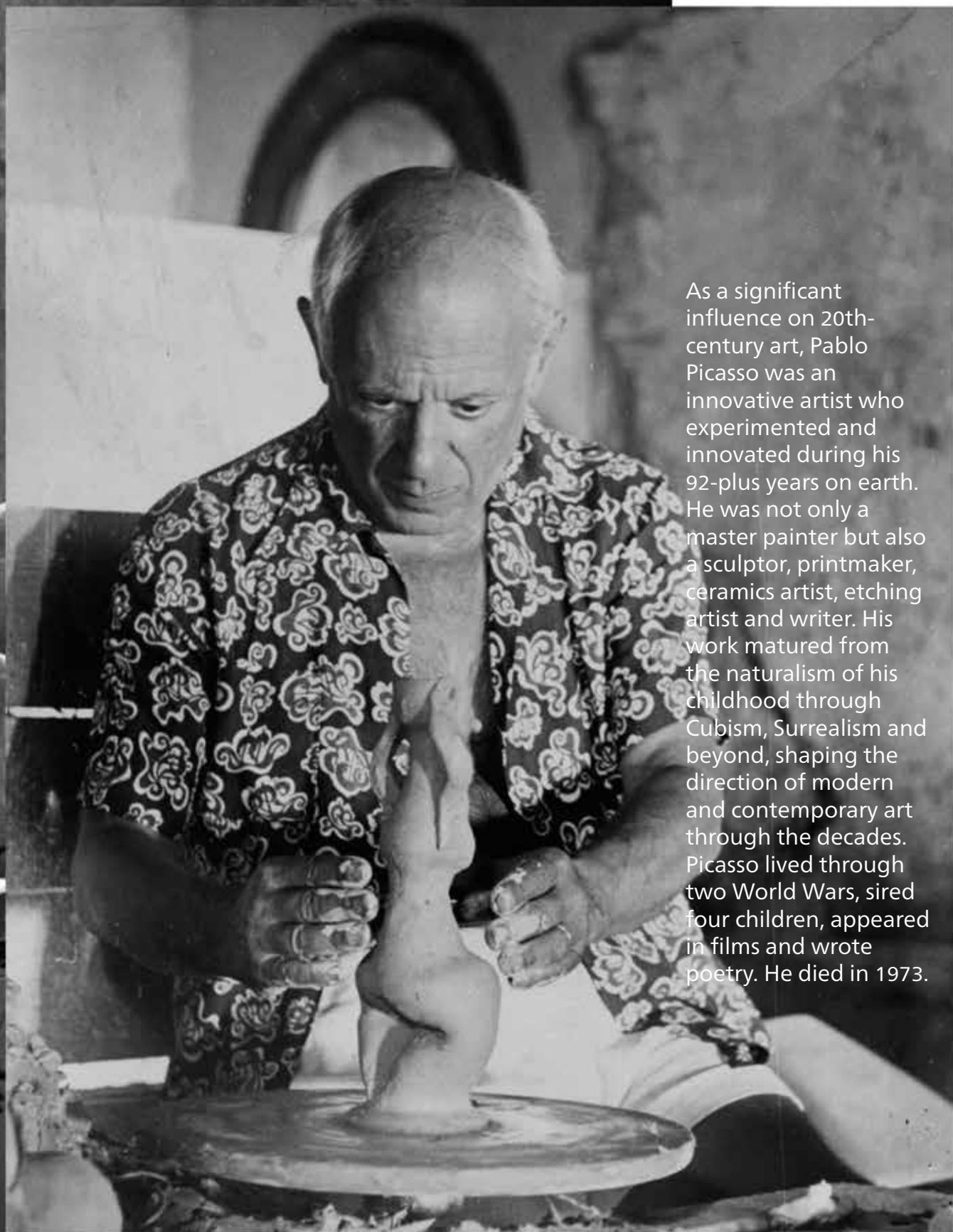
Забавная и трогательная комедия Майка Митчелла, рассказывающая о том, как важно быть в Рождество с теми, кто тебя любит. В центре сюжета — эксцентричный, но одинокий миллиардер, который решает «арендовать» себе семью на новогодние праздники. Игра Бена Аффлека, Джеймса Гандольфини и Кристины Эпплгейт, а также неожиданный финал точно не дадут вам скучать. Не откажите себе в удовольствии смотреть онлайн «Перезить Рождество». Дрю Лэтам — скучающий миллиардер, у которого есть все, но по сути нет ничего. Он одинок,

у него нет настоящих друзей, любимой женщины, семьи, и все из-за его скверного характера. В Рождество Дрю особенно чувствует себя одиноким. И вот однажды, бесцельно бродя по улицам, Дрю оказывается в пригороде, около дома своего детства. Он понимает, что хочет провести Рождество там и его не смущает даже то, что теперь там живут совершенно другие люди. Дрю предлагает семье солидное вознаграждение, чтобы они притворились его семьей на время праздников.

Pablo PICASSO

As a significant influence on 20th-century art, Pablo Picasso was an innovative artist who experimented and innovated during his 92-plus years on earth. He was not only a master painter but also a sculptor, printmaker, ceramics artist, etching artist and writer. His work matured from the naturalism of his childhood through Cubism, Surrealism and beyond, shaping the direction of modern and contemporary art through the decades. Picasso lived through two World Wars, sired four children, appeared in films and wrote poetry. He died in 1973.

Early Years: 1881-1900

Although he lived the majority of his adult years in France, Picasso was a Spaniard by birth. Hailing from the town of Málaga in Andalusia, Spain, he was the first-born of Don José Ruiz y Blasco and María Picasso y López. He was raised as a Catholic, but in his later life would declare himself an atheist.

Pablo Picasso's father was an artist in his own right, earning a living painting birds and other game animals. He also taught art classes and curated the local museum. Don José Ruiz y Blasco began schooling his son in drawing and oil painting when the boy was seven, and he found the young Pablo to be an apt pupil.

Picasso attended the School of Fine Arts in Barcelona, where his father taught, at 13 years of age. In 1897, Picasso began his studies at Madrid's Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, which was Spain's top art academy at the time. Picasso attended only briefly, preferring to roam the art exhibits at the Prado, studying paintings of Rembrandt, El Greco, Francisco Goya, and Diego Velázquez.

During this nascent period of Picasso's life, he painted portraits, such as his sister Lola's First Communion. As the 19th century drew to a close, elements of Symbolism and his own interpretation of Modernism began to be apparent in his stylized landscapes.

Three Musicians, 1921 by Pablo Picasso

Middle Years: 1900-1940

In 1900, Picasso first went to Paris, the center of the European art scene. He shared lodgings with Max Jacob, a poet and journalist who took the artist under his wing. The two lived in abject poverty, sometimes reduced to burning the artist's paintings to stay warm.

Before long, Picasso relocated to Madrid and lived there for the

first part of 1901. He partnered with his friend Francisco Asis Soler on a literary magazine called "Young Art," illustrating articles and creating cartoons sympathetic to the poor. By the time the first issue came out, the developing artist had begun to sign his artworks "Picasso," rather than his customary "Pablo Ruiz y Picasso."

Guernica, 1937 by Pablo Picasso

Blue Period

The Picasso art period known as the Blue Period extended from 1901 to 1904. During this time, the artist painted primarily in shades of blue, with occasional touches of accent color. For example, the famous 1903 artwork, *The Old Guitarist*, features a guitar in warmer brown tones amid the blue hues. Picasso's Blue Period works are often perceived as somber due to their subdued tones.

Historians attribute Picasso's Blue Period largely to the artist's apparent depression following a friend's suicide. Some of the recurring subjects in the Blue Period are blindness, poverty and the female nude.

Rose Period

The Rose Period lasted from 1904 through 1906. Shades of pink and rose imbued Picasso's art with a warmer, less melancholy air than his Blue Period paintings. Harlequins, clowns and circus folk are among the recurring subjects in these artworks. He painted one of his best-selling works during the Rose Period, *Boy with a Pipe*. Elements of primitivism in the Rose Period paintings reflect experimentation with the Picasso art style.

African Influence

During his African art and Primitivism period from 1907 to 1909, Picasso created one of his best-known and most controversial artworks, *Les Femmes d'Alger (O.J. Version O)*. Inspired by the angular African art he viewed in an exhibit at the Palais de Trocadero and by

an African mask owned by Henri Matisse, Picasso's art reflected these influences during this period. Ironically, Matisse was among the most vocal denouncers of "*Les Femmes d'Alger*" when Picasso first showed it to his inner circle.

The Old Guitarist

Analytic Cubism

From 1907 to 1912, the artist worked with fellow painter Georges Braque in creating the beginnings of the Cubist movement in art. Their paintings utilize a palette of earth tones. The works depict deconstructed objects with complex geometric forms.

His romantic partner of seven years, Fernande Olivier, figured in many of the artist's Cubist works, including *Head of a Woman, Fernande* (1909). Historians believe she also appeared in "*Les Femmes d'Alger*." Their relationship was tempestuous, and they separated for good in 1912.

Synthetic Cubism

This era of Picasso's life extended from 1912 to 1919. Picasso's works continued in the Cubist vein, but the artist introduced a new art form, collage, into some of his creations. He also incorporated the human form into many Cubist paintings, such as *Girl with a Mandolin* (1910) and *Ma Jolie* (1911-12). Although a number of artists he knew left Paris to fight in World War I, Picasso spent the war years in his studio.

He had already fallen in love with another woman by the time his relationship with Fernande Olivier ended. He and Eva Gouel, the subject of his 1911 painting, "Woman with a Guitar," were together until her untimely death from tuberculosis in 1915. Picasso then moved into a brief relationship with Gaby Depeyre Lespinese that lasted only a year. In 1916-17, he briefly dated a 20-year-old actress, Paquerette, and Irene Lagut.

Soon thereafter, he met his first wife, Olga Khoklova, a ballet dancer from Russia, whom he married in 1918. They had a son together three years later. Although the artist and the ballerina became estranged soon thereafter, Picasso refused to grant Khoklova a divorce, since that meant he would have to give her half of his wealth. They remained married in name only until she died in 1955.

Girl with a Mandolin

Neoclassicism and Surrealism

The Picasso art period extending from 1919 to 1929 featured a significant shift in style. In the wake of his first visit to Italy and the conclusion of World War I, the artist's paintings, such as the watercolor *Peasants Sleeping* (1919) reflected a restoration of order in art, and his neoclassical artworks offer a stark contrast to his Cubist paintings. However, as the French Surrealist Movement gained traction in the

mid-1920s, Picasso began to reprise his penchant for Primitivism in such Surrealist-influenced paintings as *Three Dancers* (1925).

In 1927, the 46-year-old artist met Marie-Therese Walter, a 17-year-old girl from Spain. The two formed a relationship and Marie-Therese gave birth to Picasso's daughter Maya. They remained a couple until 1936, and she inspired the artist's "Vollard Suite," which consists of

100 neoclassical etchings completed in 1937. Picasso took up with artist and photographer Dora Maar in the late '30s.

During the 1930s, Picasso's works such as his well-known *Guernica*, a unique depiction of the Spanish Civil War, reflected the violence of war time. The menacing minotaur became a central symbol of his art, replacing the harlequin of his earlier years.

Later Years: 1940-1973

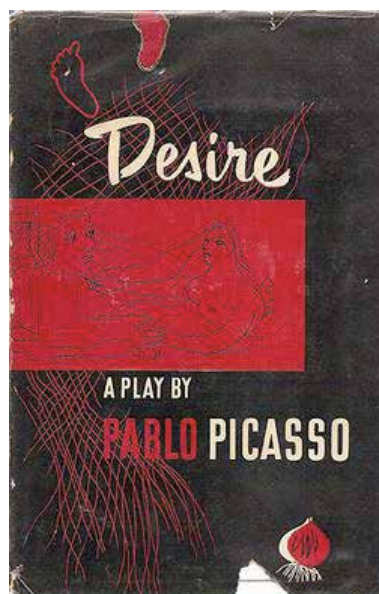
During World War II, Picasso remained in Paris under German occupation, enduring Gestapo harassment while he continued to create art. Some of the time, he wrote poetry, completing more than 300 works between 1939 and 1959. He also completed two plays, "Desire Caught by the Tail," and "The Four Little Girls."

After Paris was liberated in 1944, Picasso began a new relationship with the much younger art student Francoise Gilot. Together, they produced a son, Claude, in 1947, and a daughter, Paloma, in 1949. Their relationship was doomed like so many of Picasso's previous ones, however, due to his continual infidelities and abuse.

He focused on sculpture during this era, participating in an international exhibition at the Philadelphia Museum of Art in 1949. He subsequently created a commissioned sculpture known as the Chicago Picasso, which he donated to the U. S. city.

In 1961, at the age of 79, the artist married his second and last wife, 27-year-old Jacqueline Roque. She proved to be one of his career's greatest inspirations. Picasso produced more than 70 portraits of her during the final 17 years he was alive.

As his life neared its end, the artist experienced a flurry of creativity. The resulting artworks were a mixture of his previous styles and included colorful paintings and copper etchings. Art experts later recognized the beginnings of Neo-Expressionism in Picasso's final works.

Picasso's Influence on Art

As one of the greatest influences on the course of 20th-century art, Pablo Picasso often mixed various styles to create wholly new interpretations of what he saw. He was a driving force in the development of Cubism, and he elevated collage to the level of fine art.

With the courage and self-confidence unhindered by convention or fear of ostracism, Picasso followed his vision as it led him to fresh innovations in his craft. Similarly, his continual quest for passion in

his many romantic liaisons throughout his life inspired him to create innumerable paintings, sculptures and etchings. Picasso is not just a man and his work. Picasso is always a legend, indeed almost a myth. In the public view he has long since been the personification of genius in modern art. Picasso is an idol, one of those rare creatures who act as crucibles in which the diverse and often chaotic phenomena of culture are focussed, who seem to body forth the artistic life of their age in one person.

СКАЖИ НАРКОТИКАМ НЕТ!

По факту исследований Всемирной Организации Здравоохранения — из 7 млрд. человек населения нашей планеты — 210 млн. употребляют ПАВ (психоактивные вещества). Т.е. 3% человечества является химически зависимыми. Те же данные свидетельствуют об «омоложении» возрастного диапазона наркоманов. 10 лет назад это 15-17 лет, сегодня 12-17 лет. Последние пять лет отмечены резким увеличением числа ВИЧ — инфицированных в локациях, где доминировала наркозависимость.

2021

